

Διάλεξη του Νίκου Λυγερού με θέμα: "Το έργο της Φιλικής Εταιρείας μετά από 200 Χρόνια".

Βιβλιοθήκη Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου Ν. Ορεστιάδας. Κυριακή 5 Οκτωβρίου 2014

<https://www.youtube.com/watch?v=NxV3r0nn4wg&index=35&list=UUuSFw07LUSL8UuOWKS4ccnA>

Το έλεγα και προηγουμένως ότι θα είναι λίγο πιο βαρύ το κλίμα, γιατί έχετε συνηθίσει, άλλα εσείς αντέχετε. Θέλω να πω ότι δεν είναι τυχαίο που προτείνουμε κάτι σε σχέση με τη Φιλική Εταιρεία εδώ. Ένας από τους λόγους είναι ακριβώς αυτά τα ονόματα κι αυτοί οι άνθρωποι που συμμετείχαν ως Έλληνες. Το λεξιλόγιο που τους ενοχλούσε όσον αφορά την Ανδριανούπολη και τους Ανδριανουπολίτες, είναι πάρα πολύ απλό, εκείνη την εποχή δεν κοιτάζουμε τις πόλεις, κοιτάζουμε τους ανθρώπους. Άρα, είναι οι άνθρωποι ανά μονάδα που προσπαθούν να κάνουν κάτι, γιατί βέβαια δεν υπάρχει θεσμικό πλαίσιο. Είναι ακριβώς το ίδιο με τους Έλληνες. Όταν δεν υπάρχει Ελλάδα, ο Έλληνας δεν είναι αυτός που χαρακτηρίζεται επειδή ανήκει στο κράτος, εφόσον δεν έχουμε κράτος. Παρ' όλα αυτά είχαμε Έλληνες.

Θα αρχίσουμε με μία καταγραφή που κάναμε από τη μετάφραση του Αλεξάνδρου Καραθεοδωρή. Ο Αλέξανδρος είναι ο θείος του Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή. Είναι πολύ γνωστός στο χώρο της διπλωματίας, ήταν ο πρώτος Πληρεξούσιος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στο Συνέδριο του Βερολίνου το 1878 και ένα από τα πράγματα, τα παράξενα, που έκανε εκείνη τη στιγμή, ενώ υποτίθεται ήταν ξεκάθαρο το πλαίσιο και υπηρετούσε, αν θέλετε, την Οθωμανική Αυτοκρατορία, ήταν ότι άρχισε να μεταφράζει κείμενα, τα οποία κανονικά ήταν βέβαια μόνο στα οθωμανικά, αυτός τα μετέφραζε ή στα γαλλικά ή στα ελληνικά κι αυτά τα κείμενα είναι κομμάτια της ελληνικής ιστορίας. Άρα καταλαβαίνετε ότι την ώρα που υποτίθεται ήταν μέσα στο σύστημα, προσπαθούσε να βρει μερικά στοιχεία. Είναι ο ίδιος που κατάφερε, ως νομικός, να καταγράψει το θέμα του μουσουλμανικού δικαίου και να αποδείξει μερικά πράγματα, τα οποία είναι βέβαια απαράδεκτα. Και αυτά τα έκανε στα γαλλικά. Εδώ είναι ένα κομμάτι που έχει κάνει στα ελληνικά και το λέω γιατί άμα το σκεφτείτε καλά, φανταστείτε ότι είμαστε, τότε, πενήντα χρόνια μετά την επανάσταση και πώς βλέπουν τα πράγματα μετά από πενήντα χρόνια και πώς τα βλέπουμε εμείς μετά από εκατόν πενήντα χρόνια, δηλαδή συνολικά διακόσια χρόνια. Άρα αυτό που έχει ενδιαφέρον, πρώτα απ' όλα, είναι ότι μερικοί στην Ελλάδα λένε 'ήταν η Φιλική Εταιρεία αυτή που κατάφερε να κάνει όλα αυτά ή δεν ήταν ή είναι υπερβολές', γιατί εμείς είμαστε πάντοτε έτσι, ενώ έχει γίνει προσπαθούμε να το αμφισβητήσουμε. Είχα τη χαρά να βρίσκομαι στις 14 Σεπτεμβρίου του 2014, ακριβώς 200 χρόνια μετά την ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας, στην Αυστραλία. Άρα, με τους ομογενείς εκεί πέρα. Κι έχει ενδιαφέρον γιατί πάλι θα μου πείτε 'μα δεν είναι ακριβώς Έλληνες επειδή είναι στην Αυστραλία' άρα μπορώ να σας πω πως πάντα για το εξωτερικό ότι πολλοί απ' αυτούς τους Έλληνες είναι πιο Έλληνες απ' τους Έλληνες, γιατί ξέρετε ο Έλληνας εδώ τοπικά θεωρεί ότι είναι αυτονόητο το ελληνικό στοιχείο, ενώ αυτός ξέρει ότι δεν είναι αυτονόητο κι ότι αν δεν το παλέψει, θα σβήσει η κοινότητα, δεν θα υπάρχει πια

σχολείο, δεν θα υπάρχει εκκλησία και τέλειωσε. Άρα, δεν περιμένουν κάτι από έναν κρατικό φορέα επίσημο, λένε, 'άμα δεν το κάνουμε εμείς, δεν θα υπάρχει'. Άρα, όταν μιλήσαμε για τη Φιλική Εταιρεία, πρέπει να σκεφτείτε ότι είμαστε διακόσια χρόνια μετά, αλλά για μένα θα ήθελα να σκεφτείτε, ότι είμαστε εφτά χρόνια πριν. Δηλαδή, είμαστε το 1814 και αρχίζουν μερικοί άνθρωποι να σκέφτονται ότι θα μπορούσε να γίνει κάτι μετά από εφτά χρόνια. Είναι δύσκολο. Δηλαδή, ακόμα και τώρα που έχουμε θεσμούς, που έχουμε ελληνικό κράτος και σας πω 'ωραία εμείς εδώ τώρα, θα σκεφτούμε τι μπορούμε να κάνουμε για το 2021'. Όχι να μου πείτε 'εντάξει θα κάνουμε μία μεγάλη γιορτή και θα είναι τα διακόσια χρόνια της Επανάστασης', αλλά πώς θα βλέπατε την Ελλάδα το 2021. Ενώ είμαστε το 2014. Είναι ακριβώς το ανάλογο. Τότε είμαστε το 1814, δεν υπάρχει η Ελλάδα κι έχουμε μερικούς ανθρώπους που παρ' όλα αυτά θεωρούν ότι πρέπει να κάνουν κάτι. Αυτό που έχει σημασία αν θέλετε να αξιολογήσετε ένα γεγονός ή μία πράξη, είναι να δείτε πώς τη βλέπουν οι άλλοι. Δηλαδή, αν μερικοί από σας αναρωτιούνται αν είχε κάποια αξία η Φιλική Εταιρεία, ακόμα και μετά από διακόσια χρόνια και θέλουν να βρουν πηγές, μία από τις πολύ ωραίες πηγές είναι οι Οθωμανοί. Και οι Οθωμανοί, τη Φιλική Εταιρεία την ονομάζουν Μυστική Εταιρεία. Κι όταν βλέπετε πώς μιλάνε για τη Μυστική Εταιρεία, δεν τους αρέσει καθόλου. Και δεν τους αρέσει καθόλου, μετά από πενήντα χρόνια. Υπάρχουν μερικοί από τους δικούς μας που ακόμα και τώρα αποφεύγουν να μιλήσουν για τη Φιλική Εταιρεία και το ρόλο της για να μην δυσαρεστήσουν την Τουρκία. Δηλαδή καταλαβαίνετε τώρα το impact και την προσφορά. Άρα εδώ στην καταγραφή κάνει την ιστορία του Λουτφί Εφέντη, είναι ο τόμος Α'. Θέλω να σας πω ότι αυτό είναι το γνήσιο κείμενο του Αλεξάνδρου Καραθεοδωρή, το οποίο είναι μεταφράσεις, στις οποίες παίρνει το αρχικό υλικό ή από το Μυστικοφυλάκιο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας κι επειδή αυτός μιλάει δεκαεφτά γλώσσες, μία απ' αυτές που μιλάει με άνεση βέβαια, είναι τα οθωμανικά μπορεί να τα μεταφράσει. Άρα, φανταστείτε τώρα ότι είναι σ' εκείνη την περίοδο κι ότι μεταφράζει αυτά τα πράγματα στα ελληνικά ή στα γαλλικά, για να διαδώσει μερικά πράγματα. Εδώ λοιπόν, είναι αρκετές οι σελίδες, βλέπετε ότι αρχίζει από το 1241 – και είναι καλό να το σκεφτείτε αυτό ειδικά στη Θράκη, γιατί όσοι δεν καταλαβαίνουν ότι τα θέματα αρχίζουν ήδη εκείνη την περίοδο και ήδη από το 1261 μπερδεύονται με τα δεδομένα της Θράκης και νομίζουν ότι αρχίζουν μετά το 1453 κι έχουν τουλάχιστον δύο αιώνες λάθος. Το 1453 δεν γεννιέται εκείνη την ημέρα, έχουμε ένα παρελθόν που εξηγεί αυτά τα πράγματα. (Ο Αλέξανδρος Καραθεοδωρής) θα το κάνει αυτό το πράγμα και θα δείτε, έχει ενδιαφέρον εδώ στη σελίδα 3, μία αναφορά. Βλέπετε δεν έχει σημασία τι θα πει εκείνη τη στιγμή, αλλά να θυμάστε ότι οι Οθωμανοί τη Φιλική Εταιρεία, μόνο φιλική δεν την βλέπουν. Άρα, αυτό είναι καλό, όταν αναρωτιέσαι εσύ ο ίδιος ενώ είσαι απόγονος απ' αυτούς, πώς σε έβλεπαν αυτοί εναντίον των οποίων πάλεψες για να απελευθερωθείς. Το θέμα, όπως ξέρετε στη Φιλική Εταιρεία, υπήρχε αυτό το μυστικό, δεν διαδιδόταν παντού. Τα ονόματα τώρα που διάβασες, ελπίζω να καταλαβαίνεις ότι εκείνη την εποχή, άμα τα διάβαζε κάποιος, αυτοί ήταν όλοι νεκροί την επόμενη μέρα. Και θέλω να σας δώσω ένα παράδειγμα που καταγράφεται και στα δεδομένα που έχουμε από τον Αλέξανδρο Καραθεοδωρή. Σε κάποια φάση οι Οθωμανοί πιάνουν έναν της Φιλικής Εταιρείας,

τον βασανίζουν και παίρνουν όλες τις επιστολές, αυτό γίνεται στην Τριέστη - άρα εκτός Ελλάδος - και αυτός ήταν υπεύθυνος για να μεταφέρει επιστολές σε διάφορους πυρήνες της Ελλάδος που ήταν οι Φιλικοί, αλλά ονομαστικά, δηλαδή είχε μόνο ονόματα δεν είχε μία περιοχή. Άρα, τι κάνουν, τον πιάνουν, κοιτάζουν τις επιστολές και πηγαίνουν και εκτελούν κάθε μέλος της Φιλικής Εταιρείας που ήταν το όνομά του πάνω στις επιστολές. Καταλαβαίνετε ότι εμείς τα βλέπουμε τώρα κάπως πιο απλά, φανταζόμαστε ότι η Φιλική Εταιρεία ήταν κάτι το μεγάλο, όλοι μαζί. Καμία σχέση. Είναι εντελώς απομονωμένες μονάδες, που έχουν μια επαφή τοπική, δημιουργείται ένα δίκτυο και μόλις κάποιος καταφέρνει και μπαίνει στο δίκτυο, όλοι αυτοί που θα έχουν τα ονόματά τους, είναι νεκροί. Άρα, επειδή εσύ είσαι και στο στρατιωτικό, καταλαβαίνεις την αναλογία και γι' αυτό υπήρχε κι αυτό το θέμα με το μυστικό. Αλλά το θέμα που μας ενδιαφέρει εδώ έχει ενδιαφέρον γιατί υπάρχει κι ένα άλλο πράγμα, αναρωτιόμαστε πολύ συχνά πώς δημιουργήθηκαν αυτά τα γεγονότα σε σχέση με τον Αλή Πασά, ποιος ήταν ο ρόλος του και τα λοιπά. Στην ιστορία του Μυστικοφυλακίου υπάρχει εξήγηση. Δηλαδή ξέρουμε πολύ καλά ότι ο Αλή Πασάς έστειλε δύο Αλβανούς για να σκοτώσουν τον Σουλτάνο - αυτό είναι που λέμε εμείς ότι οι Αλβανοί δεν είναι σαν τους Αρβανίτες κτλ., ενώ δεν ξέρουμε, ας πούμε ότι αδελφός και αδερφός είναι ίδια λέξη. Άρα, τους στέλνουν, στην πραγματικότητα τι γίνεται, στην Κωνσταντινούπολη σκοτώνουν τον έναν, τον άλλον τον πιάνουν, τον βασανίζουν για να μάθουν τι ήθελε να γίνει και τότε παίρνει απόφαση η Υψηλή Πύλη να εκτελέσει τον Αλή Πασά. Άρα έχει ενδιαφέρον γιατί υπάρχουν στοιχεία, αυτά είναι σε ιστορικό πλαίσιο, το λέω τώρα και στον διευθυντή του Μουσείου, όταν κοιτάζουμε τα αρχεία και τις πηγές, θέλω να μου πείτε, να σηκώσετε το χέρι, ποιος ήξερε αυτό το γεγονός; Βλέπετε, άρα θα έπρεπε να τα διαδώσουμε. Θα ταν καλό, αυτό είναι μόνο δέκα σελίδες, να μπει σε κάποια εφημερίδα. Άρα, τα στοιχεία τα έχουμε, το φωτογραφικό υλικό, για να έχετε ακριβώς τα αντίγραφα, είναι απλώς η καταγραφή. Θέλω τώρα να σας δείξω αυτό που μας αφορά. Βλέπετε λοιπόν στη σελίδα επτά, όταν λέω επτά εννοώ από το χειρόγραφο, στη σελίδα επτά βλέπετε "εν τω μέσω μυρίων ραδιουργιών είχε συσταθεί μυστική τις εταιρία εξ Ελλήνων ήτις βοηθουμένη από τους Ρώσους τους Σέρβους και τους Μαυροβουνίους" τώρα προσέξτε πώς πάει αυτό. Πρέπει να θυμάστε, στο μυαλό σας, ότι υπάρχει η Χάρτα του Ρήγα Φεραίου, που είναι ένα όραμα, γιατί το πρόβλημα είναι ότι πολλοί Έλληνες δεν ήξεραν πού είναι η Ελλάδα. Όχι πού είναι η Ελλάδα ως κράτος, γιατί δεν είχε νόημα, αλλά πού είναι οι Έλληνες ακριβώς. Άρα, όλος ο ρόλος του Ρήγα Φεραίου είναι να δείξει με τα δώδεκα φύλλα της Χάρτας πού είναι ο Ελληνισμός για να μπορέσουν και οι άλλοι Έλληνες να μη νιώθουν απομονωμένοι. Βλέποντας τα μεγέθη, μπαίνει αυτό το πλαίσιο. Τώρα θέλω να σας δώσω το παράδειγμα, ας πούμε με του Μαυροβουνίου. Άρα εδώ λέει ότι οι Έλληνες βοηθήθηκαν από τους Μαυροβουνίους. Καταλαβαίνετε ότι είναι τρόπος του λέγειν, με ποια έννοια. Δεν είναι οι Μαυροβούνιοι που βοήθησαν τους Έλληνες, γιατί οι Μαυροβούνιοι ήταν Έλληνες, δηλαδή είναι Έλληνες που μένουν στο Μαυροβούνιο και μπαίνουν σ' αυτήν τη διαδικασία της Φιλικής Εταιρείας, έτσι ώστε να παράγουν ένα έργο κοινό. Άρα, είναι πολύ κακό, από μας, να χρησιμοποιούμε έναν γεωγραφικό προσδιορισμό για να χαρακτηρίσουμε τα μέλη. Γιατί αλλιώς θα μπορούσατε να μου πείτε, ακόμα κι όταν

τα διάβασες, αυτό είναι σαν να ήταν Τούρκοι. Δηλαδή, άμα διαβάζετε μία φράση του τύπου, βοηθήθηκαν απ' τους Τούρκους, θα σας ξάφνιαζε. Μετά άμα σας έλεγαν ποια είναι τα ονόματα και τελικά ήταν στην Κωνσταντινούπολη ή στη Σμύρνη, θα λέγατε μα δεν είναι ακριβώς αυτό. Λοιπόν, αυτό σημαίνει πρακτικά τι; Ότι ήδη από τότε προσπαθούν να καταγράψουν όλες τις κινήσεις της εταιρείας. Δεν καταφέρνουν να εντοπίσουν ποιος είναι ο αρχηγός, γιατί όπως ξέρετε – εδώ θεωρώ ότι τα ξέρετε όλα για τη Φιλική Εταιρεία, δεν εξηγώ τα βασικά – έχει μια δομή που ήταν πολύ ασφαλισμένη, ας το πούμε έτσι. Δηλαδή, για να μπει μέσα και να μπει πιο πάνω, κι επιπλέον να ξέρετε ότι είχαν κάνει ένα πολύ ωραίο κώδικα, ότι οι τρεις πρώτοι αποφασίζουν ότι θα υπάρχει κάποιος που θα είναι πιο πάνω, ο οποίος όμως δεν θα είναι μέσα στους τρεις πρώτους. Άρα, μετά μπαίνουμε στις διαδικασίες των επαφών, αν θυμάστε καλά και με τον Υψηλάντη και με τον Καποδίστρια στην ουσία. Και μετά θα δούμε τις διαφορές. Αλλά η ιδέα είναι ότι η Οθωμανική Αυτοκρατορία, αυτό το τεράστιο θεσμικό πλαίσιο, δεν καταφέρνει να καταλάβει πώς λειτουργεί η Φιλική Εταιρεία. Άρα, θα ήθελα να δούμε εμείς πώς την βλέπουμε. Πολλοί από εμάς θεωρούμε ότι είμαστε οι φίλοι ο ένας του άλλου, επειδή είμαστε Έλληνες. Δεν πάει έτσι η Φιλική Εταιρεία και γι' αυτό δεν είναι εταιρεία φιλίας. Είναι Φιλική Εταιρεία, είναι εντελώς διαφορετικό και γι' αυτό λεγόταν μεταξύ τους Φιλικοί κι όχι φίλοι. Εμείς έχουμε πάρα πολλούς φίλους, μερικές φορές τους λέμε και like, αλλά όταν υπάρχει ένας αγώνας συγκεκριμένος να γίνει, είναι μόνο ο Φιλικός που θα είναι μαζί σας. Το λέω αυτό και για τους Καστροπολίτες. Είναι καλό να είμαστε μία μεγάλη παρέα, αλλά στο τέλος της ημέρας θα είναι μια ομάδα που θα κάνει κάτι. Εδώ είναι το ίδιο με σας. Είμαστε εδώ στη Νέα Ορεστιάδα κι όχι στην Ορεστιάδα, μην μπερδευόμαστε στα σύμβολα, άρα είμαστε με τον Ορέστη κι όχι με την Ιφιγένεια, τα λέω αυτά χωρίς κανένα υπονοούμενο, εντάξει, να μην μπερδευτούμε. Κι εδώ λοιπόν όταν μπαίνουμε σ' αυτό το πλαίσιο το βλέμμα μας είναι εκεί που είναι η Ορεστιάδα, όχι στη Νέα Ορεστιάδα. Για όσους ενοχλούνται απ' αυτή την τροποποίηση σαν νοητικό σχήμα, κανένας από σας δεν λείπει Υόρκη, μόνο. Όλοι θεωρούμε ότι είναι αυτονόητο ότι λέγεται Νέα Υόρκη. Ενώ σιγά-σιγά άμα την ονομάσουμε Υόρκη, σημαίνει ότι την έχουμε ταυτοποιήσει με την αρχική και θέλει να πει ότι δεν υπάρχει καμία αλλαγή. Άρα στο τέλος ξεχνάω τα βασικά στοιχεία που την χαρακτηρίζουν. Εδώ είναι ακριβώς το ίδιο. Άρα, η ιδέα είναι ότι η Φιλική Εταιρεία λειτουργεί μ' έναν μυστικό τρόπο, όχι επειδή το θέλει, αλλά επειδή είναι απαραίτητο γιατί είναι πολύ απλό: θα τους καθαρίσουν όλους μόλις μάθουν τα ονόματα. Τώρα, άμα κοιτάξουμε τις τοποθεσίες, είναι ακριβώς όπως είναι με τους μαθηματικούς της Αρχαίας Ελλάδας. Είναι μερικοί από εμάς που είναι βέβαια εθνικιστές λόγω νοητικής υστέρησης και θεωρούν ότι το μόνο σοβαρό πράγμα που υπάρχει στην Ελλάδα είναι να είναι το ελληνικό. Αλλά ξεχνάν ότι πολλοί Έλληνες είναι του εξωτερικού με τα δεδομένα της Ελλάδος. Άρα, σας δίνω ένα πολύ ωραίο παράδειγμα. Άμα πάρετε τους μαθηματικούς της Αρχαίας Ελλάδας - ξέρετε πόσους έχουμε; – είναι δύο που γεννήθηκαν στην Ελλάδα, την τωρινή. Αλλά τι να κάνουμε, να τους ονομάσουμε όλους ξένους; Τον Αρχιμήδη να τον ονομάσουμε Ιταλό; Καταλάβατε; Άρα, άμα μπορούμε σ' αυτές τις διαδικασίες, οι οποίες είναι απαράδεκτες γιατί ξεχνάμε τι είναι ο Ελληνισμός, θα καταλάβουμε. Το ίδιο γίνεται λοιπόν και με τη Φιλική Εταιρεία. Με

τη Φιλική Εταιρεία το μεγαλύτερο ποσοστό των Ελλήνων της Φιλικής Εταιρείας, ειδικά στα αρχικά στάδια, είναι Έλληνες εκτός Ελλάδος που θα λέγαμε τώρα Ελλάδα. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό να το έχετε στο μυαλό σας. Θα μου πείτε μα πώς γίνεται; Είναι πολύ απλό γιατί αυτοί που είναι εντός, καταπατούνται καθημερινά. Είναι πολύ δύσκολο να συσταθεί μία Εταιρεία μυστική, Φιλική από ανθρώπους που ζουν τη σκλαβιά. Ενώ οι άλλοι ας πούμε που ήταν στο εξωτερικό μπορούσαν, στη Βιέννη, στην Τριέστη, στη Βενετία, στο Παρίσι. Γιατί όπως θυμάστε πριν γίνει η Φιλική Εταιρεία, αρχίζουμε με το ξενοδοχείο. Το ξενοδοχείο είναι στο Παρίσι. Αυτά δεν είναι τυχαία, ούτε μετά και τα έργα των διανοουμένων όπως είναι ο Κοραΐς. Γιατί είναι λογικό, εκεί που θα μπορείς να εκφραστείς ελεύθερα, θα μπορείς να σκεφτείς ελεύθερα και μετά να προετοιμαστείς να γίνει μια επανάσταση. Άρα, το πλαίσιο είναι καθαρά κλασικό, άρα αυτό σημαίνει πρακτικά ότι δεν έχει καμία σχέση με κρατικό φορέα. Άρα, έχει ενδιαφέρον γιατί όπως ξέρετε στην Ελλάδα έχουμε μια τάση του τύπου: θα μας βοηθήσουν οι τάδε, τάδε, τάδε. Μετά από διακόσια χρόνια συνεχίζουμε να λέμε ακριβώς το ίδιο, ενώ δεν έγινε και δεν έγινε ούτε μία φορά, μ' αυτόν τον τρόπο που λέμε. Στην πραγματικότητα κάθε φορά είναι μονάδες συγκεκριμένες που έκαναν μια δράση τοπική, αλλά θεσμικός φορέας, με τίποτα. Εμείς όμως συνεχίζουμε. Είναι ακριβώς το ίδιο για εδώ, αν περιμένετε τα πάντα από το κράτος και δεν παίρνετε καμία ιδιωτική πρωτοβουλία ως σύλλογος, π.χ. για τα βιβλία (μιλάω και στον έφορο). Άρα, αν μου πει κάποιος τα βιβλία χαλάν λόγω υγρασίας και τα λοιπά και μετά σας ρωτήσω 'τι κάνετε;' και μου πείτε 'έχουμε κάνει αίτηση στον κρατικό φορέα και μπορεί σε μερικά χρόνια να ρθουν να τα φτιάξουν'. Θα πω 'μα αφού πεθαίνουν τα βιβλία, τι θα κάνουμε?'; Άρα στο ενδιάμεσο πρέπει να βρεθεί κάτι. Γι' αυτό λοιπόν αυτό που θέλω τώρα να φανταστείτε, είναι την Ελλάδα εκείνη την περίοδο. Κάθε φορά που λέω Ελλάδα, εννοώ αυτό με εισαγωγικά βέβαια, γιατί δεν είναι αυτό που λέμε. Τώρα εμείς και εσείς, θεωρείτε ότι αυτά που κάνουμε τώρα είναι δύσκολα, ότι έχουμε εμπόδια, ότι δεν μπορούμε να φανταστούμε την Ελλάδα διαφορετικά. Και ρωτάω 'έχετε συνειδητοποιήσει, τι δυσκολίες είχαν πριν δικόσια χρόνια; Ότι αυτοί οι άνθρωποι τόλμησαν να σκεφτούν, να οραματιστούν την Ελλάδα?'; Κι εμείς λέμε είναι δύσκολο. Μ' αυτά τα δεδομένα. Δηλαδή, εδώ μιλάμε ελεύθερα, είμαστε σ' ένα χώρο που είναι πολύτιμος, μόνο και μόνο από την ύπαρξη των βιβλίων, δεν είναι οποιαδήποτε βιβλία. Και ήμασταν τότε, εκείνη την εποχή, αυτά θα ήταν όλα απαγορευμένα, θα μπορούσαμε να βρεθούμε κρυφά σε μερικά σπίτια και θα λέγαμε τότε 'δεν πειράζει θα τα καταφέρουμε'. Ενώ τώρα έχουμε χαλαρώσει και λέμε 'τι να κάνουμε?'; Η Ελλάδα έχει γεμίσει Μουσεία που τότε ήταν αδιανόητο και λέμε 'έχουμε προβλήματα'. Άρα, είμαστε στο 1814, για να σας βοηθήσω, θα πηδήξουμε λίγο, θα πάμε στο 1832, αλλά για να σας βοηθήσω πιο πρακτικά θέλω να κάνω κάτι που δεν έχει σχέση με το ιστορικό. Δηλαδή, όπως ξέρετε αυτήν την περίοδο μιλάμε πάρα πολύ για το θέμα της ΑΟΖ, της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης. Αυτό είναι πρακτικό. Το ξέρουμε, δηλαδή υπάρχει ξεκάθαρα μετά το 1982. Τώρα, θέλω να σας δείξω πώς ήταν η Ελλάδα τότε, με την ΑΟΖ της τότε. Αμέσως μερικοί από σας θα πουν 'μα δεν γίνεται να το κάνουμε αυτό, εφόσον η έννοια της ΑΟΖ δεν υπήρχε'. Προσπαθώ να χρησιμοποιήσω το εργαλείο της ΑΟΖ για να καταλάβετε το εξής. Φανταστείτε ότι οι Φιλικοί οραματιζόταν αυτό, σα σχήμα. Αυτό

ήδη, μπορεί να φαίνεται παράξενο για σας, αλλά άμα σας πω, οι Φιλικοί σκέφτονταν τη θάλασσα. Πολλοί από μας όταν βλέπουμε την εξέλιξη της Ελλάδος, την βλέπουμε μόνο με την ξηρά. Είμαι σίγουρος τώρα, επειδή σας υπενθυμίζω αυτά, ότι βλέπετε πάνω-κάτω πώς έχει μεγαλώσει η Ελλάδα πάνω στην ξηρά, αλλά ποιος από σας μπορεί να μου πει πώς βλέπει την Ελλάδα να μεγαλώνει πάνω στη θάλασσα; Γιατί άμα πάρω και τον μαθητή μου θα μου πει 'Δάσκαλε μικρή η Ελλάδα, μικρή επιφάνεια, κάνουμε ότι μπορούμε, κάνουμε και γκελ'. Ναι. Το θέμα είναι: έχετε σκεφτεί πόσο έχουμε εξελιχθεί; Άρα, ένας τρόπος να το κάνουμε αυτό είναι να πάρουμε την ξηρά, όπως την ξέρετε εσείς κανονικά, και να υπολογίσουμε, με τα νέα δεδομένα ότι αν υπήρχε τότε η ΑΟΖ, πώς θα βλέπαμε την Ελλάδα. Βλέπετε; Άρα, μπορεί να είναι για πρώτη φορά. Αυτό είναι η Ελλάδα (βλ. χάρτης 1832). Προσπαθώ τώρα να σας βάλω σ' αυτό το απέραντο γαλάζιο και να σκεφτείτε ταυτόχρονα ότι τώρα εδώ είστε Φιλικοί, ότι είστε το 1814 κι ότι έχετε όραμα να πετύχετε αυτό (τον χάρτη 1832), που τώρα εσείς που είστε το 2014 αναρωτιέστε τι είναι ακριβώς αυτό; Έτσι δεν είναι; Άρα, για να σας βοηθήσω, το πρώτο που σας βοηθάει είναι η ημερομηνία. Το δεύτερο που σας βοηθάει είναι, άμα βλέπετε πολλά σπασίματα, είναι ότι είμαστε ξηρά. Για να είμαστε ξηρά πάει να πει ότι έχουμε επαφή με άλλη ξηρά. Άμα βλέπετε μεγάλες γραμμές, τότε θέλει να πει ότι είμαστε στη θάλασσα. Ποιος δεν έχει χαθεί εδώ; Άρα, φανταστείτε να 'ρθει ο Ρήγας Φεραίος, να σας δώσει δώδεκα χάρτες και να σας πει 'παιδιά τα επόμενα στάδια για την εξέλιξη της Ελλάδος θα είναι αυτό, αυτό κι αυτό'. Και με τον πρώτο χάρτη που σου λέει, λες 'ρε συ, Ρήγα εσύ που είσαι από το Βελεστίνο, κάνε μας και κάτι πιο πρακτικό'. Άρα, έρχεται και λέει 'να, αυτό θα είναι'. Φαντάζεστε τη φάτσα των δικών μας; Θα σου πουν μα αυτό πού είναι (βλ. χάρτη 1832); Ποιο πράγμα πρέπει να κάνω; Λοιπόν, για να καταλάβετε, θυμάστε τι είμαστε εκείνη την εποχή; Τώρα υπάρχει μια δυσκολία, δεν σας έκανα την ξηρά, σας ζωγραφίζω κατευθείαν την ξηρά με τη θάλασσα και στην πραγματικότητα, είναι η σωστή εικόνα της Ελλάδος. Ενώ πολλοί από εμάς θεωρούν ότι είναι μόνο η ξηρά. Και γιατί το λέω αυτό. Άμα κοιτάξετε πώς οι Ενετοί έβλεπαν την Ελλάδα, θα καταλάβετε ότι έχει σχέση μόνο με τα λιμάνια. Έχετε δει Ενετούς να κάθονται στα βουνά; Άμα δεν ήταν προσβάσιμο με καράβι, έφτιαχναν λιμάνι. Άμα δεν ήταν λιμάνι σοβαρό, το ξαναέχτιζαν εντελώς για να γίνει. Λοιπόν, εδώ (βλ. χάρτης 1832) είναι η Πελοπόννησος. Τώρα, η Πελοπόννησος μπλοκάρεται από νησιά, που είναι στο Αιγαίο και ακόμη από κείνη την περίοδο. Αυτή εδώ η ζώνη επαφής, είναι η ζώνη επαφής με την ΑΟΖ της Ιταλίας. Γιατί, άμα πιάσετε την Πελοπόννησο ελεύθερη κι άμα πιάσετε τη γωνία κάτω, δεν έχετε κανέναν που σας εμποδίζει. Άρα εδώ είναι η Ιταλία. Αυτό ήταν πολύ καλό να το λέμε εκείνη την εποχή, γιατί βέβαια είχαμε και τους Ιταλούς μαζί μας, σε σχέση με τους Οθωμανούς. Η γραμμή κάτω είναι η Λιβύη, όχι η Λιβύη ως κράτος, αλλά η Λιβύη ως ΑΟΖ. Άρα, βλέπετε αυτήν την εικόνα. Τώρα λοιπόν θέλω να σας αποδείξω ότι, όταν είμαστε μίξερ και λέμε ότι η Ελλάδα είναι μικρή κτλ και δεν θα καταφέρουμε ποτέ τίποτα – τότε η Ελλάδα ήταν αυτό (βλ. χάρτης 1832) και έχουμε βάλει και τη θάλασσα. Άρα, να πάμε λίγο πιο πέρα (βλ. χάρτης 1863). Τη βλέπετε τη διαφορά; Αυτό δεν είναι μια μικρή λεπτομέρεια. Άρα, άμα δείτε μεταξύ '32 και '63, η μικρή λεπτομέρεια όπως θα την ονομάζαμε, δεν είναι και τόσο μικρή. Το άλλο που βλέπετε, είναι από το '32 στο '63 είναι τριάντα ένα

χρόνια, άρα όταν μιλάμε για Ελληνισμό, δεν μιλάμε με έτη, εδώ είμαστε σε δεκαετίες. Όταν μιλάμε για απελευθέρωση δε μιλάμε με δεκαετίες, μιλάμε με εκατονταετίες. Θα μου πείτε τι λέει τώρα; Ξαναέρχομαι πιο παλιά. Ξέρετε μετά από πόσα χρόνια απελευθερώθηκαν οι Ισπανοί; Που τους Ισπανούς τους βλέπουμε όλους Ισπανούς, ξεκάθαρα. Ξέρετε από πότε το παλεύουν για να ονομάσουμε Ισπανούς τους Ισπανούς; Εξακόσια χρόνια. Λοιπόν, θέλω να σας πω το εξής: αν ερχόταν ένας Ισπανός μετά από τετρακόσια χρόνια κατοχής και μετά έλεγε 'τόρα πρέπει να κάνουμε κάτι', θα του λέγατε 'αστειεύεσαι, να κάνουμε τι'; Άρα, για όσους δεν έχουν αρκετά στοιχεία στο μυαλό τους, να θυμάστε ότι η μάχη του Πουατιέ στη Γαλλία γίνεται το 732 και η τελική απελευθέρωση της Ισπανίας θα γίνει τον Ιανουάριο του 1492, στη Γρανάδα. Άμα πάτε στη Γρανάδα, για όσους δεν πήγαν ακόμα, και πάτε πάνω-πάνω θα δείτε ότι στο μνημείο είναι γραμμένη η ημερομηνία και βέβαια δίπλα έχει σημαίες, για να υπενθυμίζουν το "απλό" γεγονός. Όταν εσείς πηγαίνετε ως Έλληνες στην Ισπανία τώρα, στην Ανδαλουσία, στη Γρανάδα, στην Κόρδομπα, στη Σεβίλια, θεωρείτε ότι είναι αυτονόητο ότι αυτά είναι Ισπανικά. Ξέρετε γιατί; Γιατί έρχεστε πεντακόσια χρόνια μετά τα προβλήματα. Όμως θα ήθελα να σας υπενθυμίσω μερικά πράγματα που μπορεί να σας θυμίσουν. Στην Κόρδομπα υπήρχαν άνθρωποι που προσπαθούσαν απλώς να προσευχηθούν και τους βασάνιζαν και τους εκτελούσαν. Ήταν απαγορευμένες οι καμπάνες. Και σε κάποια φάση αποφασίζει το ανάλογο από μία "εταιρεία", αλλά προσέξτε όλοι τους ήταν μόνο παπάδες. Αποφασίζουν ότι θα πηγαίνουν στην εκκλησία και θα χτυπάνε τις καμπάνες. Έχουμε τριάντα δύο μάρτυρες. Τους σκότωσαν όλους. Αυτό έγινε τόσο διάσημο εκείνη την εποχή – προσέξτε τι σας λέω τώρα, είμαστε το χιλιατετρακόσια και – και αυτό αποτέλεσε παράδειγμα και ερχόταν μοναχοί από άλλες χώρες της Ευρώπης για να δουν πού είναι αυτοί που έζησαν ως μάρτυρες. Καταλαβαίνετε το παράδειγμα που έδωσαν. Εμείς όλα αυτά τα έχουμε ξεχάσει εντελώς. Θεωρούμε ότι είναι αυτονόητο. Αλλά όλοι σας, όταν βλέπετε την Ισπανία και την Πορτογαλία που τις βλέπετε έτσι καλά ζωγραφισμένες χωρίς κανένα πρόβλημα, λέτε ένταξει αυτό είναι. Μα, δεν ήταν καθόλου έτσι. Γιατί άμα σας έδειχνα πώς εξελίχθηκε ο χάρτης της Ισπανίας, θα βλέπατε μια σειρά από τεράστια προβλήματα. Εσείς όμως στο μυαλό σας, επειδή δεν το έχετε, λέτε 'εντάξει η Ισπανία, δεν είχαν προβλήματα ήταν στον Ατλαντικό'. Καμία σχέση.

Άρα, εδώ ξαναέρχομαι στα δικά μας. Στα δικά μας λοιπόν, είμαστε τετρακόσια χρόνια υπό κατοχή, από το 1453, αλλά κι αυτό είναι λάθος γιατί μερικές περιοχές είναι υπό κατοχή από πριν, αλλά ας πούμε ότι είναι αυτό. Λέμε λοιπόν τα περίφημα τετρακόσια χρόνια και ξαφνικά έρχονται οι Φιλικοί και λεν 'φτάνει'. Άμα κοιτάζετε λοιπόν τα δεδομένα τα ιστορικά, τα γεωγραφικά, τα στρατιωτικά, τα στρατηγικά της εποχής, θα πείτε 'ήταν τρελοί οι άνθρωποι'. Εντάξει; Το 1814 το μόνο που μπορούσε να κάνει η Ελλάδα ήταν τίποτε. Άρα, εφόσον δεν μπορεί να το κάνει η Ελλάδα, το κάνουν οι Έλληνες. Και οι Έλληνες λοιπόν οραματίζονται μια Ελλάδα την οποία πολύ γρήγορα θα την δουν μέσω της θάλασσας, που είναι το καλύτερο που μας συμβαίνει, γιατί Ελλάδα χωρίς θάλασσα, δεν είναι Ελληνισμός. Και το λέω και για εδώ. Έχουμε φτάσει τώρα το 1863 (βλ. χάρτης 1863), βλέπετε τώρα ότι η Ελλάδα έχει μεγαλώσει

και όσο πιο πολύ μεγαλώνει η Ελλάδα, τόσο αυτές οι γραμμές είναι πιο ξεκάθαρες, διότι ουσιαστικά δεν ακουμπούν καθόλου την ξηρά κι ακουμπούν κατευθείαν την άλλη ΑΟΖ. Άρα, εδώ έχουμε μεγαλώσει την ΑΟΖ σε σχέση με την Ιταλία - όχι την έχουμε μεγαλώσει, ούτε καταπατήσει - είμαστε ακριβώς πάνω στη μέση γραμμή, σ' όλους τους χάρτες που σας δείχνω. Τώρα φτάνουμε στο 1878 (βλ. χάρτη 1878), για το οποίο ξέρετε πολλά στην περιοχή λόγω της Συνθήκης Βερολίνου και τις επιπτώσεις. Άρα, εδώ θέλω να φανταστείτε ότι τώρα είμαστε το 1878 και αυτά που σας έδειχνα - οι καταγραφές με τα χειρόγραφα - είμαστε πάνω-κάτω γύρω απ' αυτήν την περίοδο και ακόμα τώρα η Οθωμανική Αυτοκρατορία τρέμει όταν μιλάει για τη Φιλική Εταιρεία και σου λέει 'τι άλλο θα μας κάνουν αυτοί'; Ενώ θα μπορούσε κάποιος να πει, 'ρε παιδιά χοντρώναμε αρκετά, μια χαρά είμαστε'. Δεν είναι αυτό που κάνουμε τώρα εμείς; Εμείς δεν λέμε ότι είμαστε αρκετά χοντροί σαν Ελλάδα, παρόλο που είμαστε μικροί; Άρα, να μην έχει καμία άλλη εξέλιξη, έτσι θα είναι τα πράγματα. Το θέμα λοιπόν, το 1878 ο Καραθεοδωρής, ο οποίος είναι από την Κωνσταντινούπολη, άρα τα βλέπει τα πράγματα εντελώς διαφορετικά, βλέπει ότι αυτό συνεχίζει να μεγαλώνει και πώς το βλέπουν οι άλλοι στο Μυστικοφυλάκιο; Βλέπουν ότι αυτοί είναι τόσο θεοπάλαβοι, που θα παν πιο πέρα. Και ρωτάω τώρα: ποιος από σας, αν ήμασταν το 1878 κι έβλεπε αυτό το πράγμα, θα έλεγε 'εμείς θα συνεχίσουμε την απελευθέρωση'. Θα λέγαμε 'βρε παιδιά, αφού καταφέραμε αυτό, είναι ήδη μια χαρά'. Και ξέρετε, θα υπήρχαν αρκετοί, όπως έχουμε και τώρα, που θα έλεγαν 'αν αυτό μπορούμε να το κρατήσουμε, πάλι καλά'. Ενώ αυτοί, δεν σκεφτόντουσαν έτσι. Και γι' αυτό φτάσαμε το 1913 (βλ. χάρτη 1913) σ' αυτό το μέγεθος. Άρα, ξαναέρχομαι λίγο πριν, για να καταλάβετε τα μεγέθη 1832, 1863, 1878, 1913. Άρα, φανταστείτε τώρα: τώρα είμαστε πριν εκατό χρόνια πάνω-κάτω, φανταστείτε τώρα να λέει κάποιος το 1913 'ρε παιδιά, τι μπορεί να κάνει η Ελλάδα με το μέγεθος που έχουμε, μια μικρή Ελλάδα χωρίς δυνάμεις'; και όταν σου λέει 'αυτά τα θυμάσαι ή τα ξέχασες'; Και όπως βλέπετε τα μεγέθη τώρα, πάμε στο 1923 κοιτάζετε την αλλαγή. Και αυτό. Και τώρα που είδατε όλες αυτές τις εικόνες συμφωνείτε όλοι ότι αυτό είναι μικρό! Άρα, με την ΑΟΖ η Ελλάδα έχει 500.000 τ.χλμ., η Ελλάδα έχει τετραπλασιαστεί, είμαστε το 2014 κι έχουμε ανθρώπους που λεν ότι είναι μικρή. Άρα, για όσους δεν το έχουν εμπεδώσει, όλα αυτά που έκανε, όλες αυτές οι απελευθερώσεις, που πάνε συνεχόμενα, προέρχονται από ένα Φιλικό όραμα. Το Φιλικό όραμα είναι, όταν είσαι εδώ (βλ. χάρτη 1832), είναι απαράδεκτο να μένεις εδώ. Γιατί υπάρχει μία αδικία, υπάρχουν πάρα πολλοί Έλληνες που δεν ζουν ελεύθεροι και τώρα το θέμα μας, επειδή είμαστε στη Θράκη, θέλω να σας εξηγήσω το εξής: φανταστείτε τώρα ότι οι Έλληνες που ήταν έτσι ελεύθεροι το 1832 έλεγαν 'εντάξει φτάνει' και κανένας δεν ασχολιόταν με τη Θράκη. Λέγοντας 'εντάξει βρε παιδιά, απελευθερωθήκαμε στην Πελοπόννησο, μια χαρά είναι'. Ρωτάω: μήπως είναι το ίδιο που κάνουμε εμείς, όταν είμαστε στην ελεύθερη Θράκη και δεν ασχολούμαστε με την κατεχόμενη Θράκη; Μήπως είμαστε εμείς το ίδιο όταν κοιτάζουμε την Κύπρο και λέμε 'μια χαρά είναι, εντάξει κατεχόμενα έχουν αλλά τέλος πάντων, ζουν όμως'. Και τα κατεχόμενα τα έχουμε σαράντα χρόνια. Είναι μερικοί που λεν 'σαράντα χρόνια, έχουν αλλάξει όλα'. Σαράντα χρόνια, τα βλέπετε ξανά εδώ, δεν είναι απολύτως τίποτα, γιατί η ιστορία δεν λειτουργεί μ' αυτόν τον τρόπο. Άρα, τώρα άμα

σκεφτείτε ότι τότε η Ελλάδα ακουμπούσε, θεωρητικά βέβαια, μ' αυτό το νοητικό σχήμα που κάναμε, ένα κομματάκι της Ιταλίας κι ένα κομματάκι της Λιβύης, τώρα η Ελλάδα με την ΑΟΖ ακουμπάει την Αλβανία, την Ιταλία, την Λιβύη, την Αίγυπτο, την Κύπρο, την Τουρκία και λέμε ότι είναι μικρή. Κι όχι μόνο δεν είναι μικρή, είναι ότι η Ελλάδα κατέχει τη δεύτερη μεγαλύτερη ΑΟΖ στη Μεσόγειο. Δηλαδή, μετά από 200 χρόνια από το έργο της Φιλικής Εταιρείας έχουμε αυτό.

Άρα, θα ήθελα τώρα να κάνουμε μια παρουσίαση ανάλογη, αλλά τώρα παίρνω την Ευρωπαϊκή Ένωση κι είμαστε το 1957. Όπως ξέρετε και το έχετε υποστεί αυτό, πολλοί σας λεν 'ξέρετε η Μεγάλη Ιδέα δεν ήταν τελικά καλό, γιατί δεν τα πήγαμε καλά'. Γιατί όπως πάντα, όταν έχουμε μία Βυζαντινή Αυτοκρατορία που κρατάει έντεκα αιώνες, όλοι θυμούνται ότι πέθανε 29 Μαΐου 1453, την Τρίτη το πρωί. Αυτό. Δεν θυμούνται τίποτε άλλο. Ότι κράτησε έντεκα αιώνες, δεν το συνειδητοποιούν, ότι είναι το παγκόσμιο ρεκόρ σε διάρκεια, δεν το συνειδητοποιούν. Εδώ λοιπόν θέλω να σας δείξω ένα πράγμα. Ουσιαστικά θα σας δείξω το ανάλογο από την Μεγάλη Ιδέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κανένας δεν λέει ότι δεν είναι σωστή. Ενώ ακολουθεί ακριβώς τον ίδιο σχεδιασμό. Δηλαδή, παίρνουμε τα κράτη, στην αρχή είναι τρία, μετά είναι έξι το 1957 με τη Συνθήκη της Ρώμης. Όλα αυτά είναι ιστορικά, είμαστε σε δημοκρατικό πλαίσιο, εξελισσόμαστε, καταλαβαίνουμε ότι χρειάζεται το Ατλαντικό μέτωπο, άρα μπαίνει ξαφνικά η Αγγλία, η Ιρλανδία και η Δανία. Καταλαβαίνει ότι θα είναι καλό να έχουμε πρόσβαση και στη Μεσόγειο, άρα, μπαίνει η Ελλάδα την οποία Ελλάδα, επειδή υπάρχουν μερικοί από εσάς που έχουν γεννηθεί πριν το 1981, μιλάω για τους άνδρες βέβαια μόνο, άρα θυμούνται ότι πολλοί από εμάς αναρωτιόμασταν πώς κι έτσι η Ελλάδα; Ενώ στην πραγματικότητα όταν θα σας δείξω μετά τις ΑΟΖ, θα καταλάβετε ότι και βέβαια η Ελλάδα, γιατί χωνόμαστε μέσα στη Μεσόγειο κι επειδή έχει τη δεύτερη μεγαλύτερη ΑΟΖ, εξηγούνται τα πράγματα. Μετά το '86. Θυμάστε αυτοί που έκαναν εξακόσια χρόνια να απελευθερωθούν, εντελώς τυχαία μπαίνουν πακέτο και οι δύο μαζί, η Ισπανία και η Πορτογαλλία. Συνεχίζουμε το '91 είναι η ενοποίηση της Γερμανίας, μετά φτάνουμε στο '95 όπου μπαίνουν δύο χώρες, άρα μπαίνουν τα σκανδιναβικά και η Αυστρία. Το 2004 γίνεται το μεγάλο μπαμ, δηλαδή μπαίνει κάτω η Μάλτα και η Κύπρος, δύο χώρες, οι τρεις Βαλτικές χώρες και τώρα θέλω να μείνω λίγο στο παράδειγμα των Βαλτικών χωρών. Είμαστε λοιπόν το 2004, θα ήθελα να φανταστείτε ότι θυμάστε πώς ήταν τα πράγματα το 1980. Το 1980 είχαμε τους Ολυμπιακούς Αγώνες στη Μόσχα. Είχαμε ένα τεράστιο μποϊκότ. Ήταν μερικές χώρες που έλεγαν να, να πάμε ή να μην πάμε; Άλλες έλεγαν θα πάμε αλλά θα έχουμε επιπτώσεις, άλλες έλεγαν δεν θα πάμε αλλά θα έχουμε επιπτώσεις και τώρα θέλω να φανταστείτε ότι είμαστε όλοι απ' τις Βαλτικές χώρες κι έρχεται κάποιος να κάνει μία διάλεξη και σας λέει 'σε μερικά χρόνια, παιδιά, θα απελευθερωθούμε από τη Σοβιετική Ένωση'. Μετά σας λέει ότι αυτή η απελευθέρωση θα γίνει με τους τρεις μαζί, μετά σας λέει ότι δεν θα υπάρχει Σοβιετική Ένωση και σας λέει ότι εμείς θα απελευθερωθούμε από τη Σοβιετική Ένωση και θα ενταχθούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία υπάρχει ήδη από το 1957. Χωρίς πόλεμο. Θέλω να μου πείτε τώρα, για όσους ξέρουν λίγο από ιστορία, πόσοι από σας θα το πίστευαν; Τώρα θέλω να σκεφτείτε κάτι πρακτικό: είμαστε το

1980, μετά από εννέα χρόνια καταρρέει ένα σύστημα που θεωρούσαμε ότι θα έχει μία μεγαλύτερη διάρκεια. Μετά φανταστείτε ότι όταν κάνετε μια ενταξιακή πορεία πάνω-κάτω χρησιμοποιείτε δέκα χρόνια. Άρα θέλει να πει ότι οι Βαλτικές χώρες ήδη από το 1994, δηλαδή δεκατέσσερα χρόνια μετά απ' αυτά που σας λέω ότι είπε κάποιος παράξενος εκεί, είχαν αρχίσει να προγραμματίζουν ότι θα μπου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το 2004 βεβαίως, όπως κάθε μέσος Έλληνας ανακαλύψατε ότι μπήκαν και οι τρεις. Δεν μπορούσαν να μπου μία ξεχωριστά, γιατί θα είχαμε πολλά σύνορα, άρα μπαίνουν και οι τρεις. Μετά μπαίνει βέβαια και το Ανατολικό μέτωπο, το 2007 μπαίνει η Βουλγαρία και η Ρουμανία. Σας υπενθυμίζω ότι όταν μπήκε η Βουλγαρία και η Ρουμανία το 2007 1^η Ιανουαρίου, βγαίνει η Τουρκία και λέει 'είναι απαράδεκτο αυτό που κάνετε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί μας αρπάζετε βιλαέτια'. Το 2007. Και αυτό βέβαια δεν εμφανίστηκε πουθενά στην Ελλάδα. Αλλά βέβαια στις χώρες της Ευρώπης εκτός Ελλάδος. Τώρα λοιπόν φτάσαμε, κοιτάξτε πώς είναι ο χάρτης, και σας λέω πώς είναι η επόμενη κίνηση. Η επόμενη κίνηση, δεν την έχουμε εδώ, αλλά τι γίνεται; Μπορούμε να την δούμε το 2013, το 2013 θυμάστε ότι έγινε η ένταξη της Κροατίας, την 1^η Ιουλίου 2013. Γιατί εντάχθηκε η Κροατία; (Την βλέπετε εδώ). Γιατί έχει βέβαια τεράστια ΑΟΖ και έχει πάρα πολλά νησιά. Σας θυμίζει άλλο κράτος που έχει πάρα πολλά νησιά; Λοιπόν, έχει πάρα πολλά νησιά στην Αδριατική και αυτό τής επιτρέπει να έχει εξ ολοκλήρου την ΑΟΖ, εδώ, σ' αυτή την περιοχή. Η Βοσνία έχει πάρα πολύ μικρή ΑΟΖ. Βλέπετε είμαστε το 2007, είμαστε στα όρια, άρα εδώ, η Σερβία τότε είναι με το Μαυροβούνιο μαζί. Ενώ μετά το Μαυροβούνιο θα ξεκαθαρίσει τη θέση του και θα είναι μόνο του. Άρα η Σερβία δεν θα έχει καθόλου ΑΟΖ. Άρα, φτάνουμε το 2013 και έχουμε τρεις χώρες, η Κροατία τεράστια ΑΟΖ, η Βοσνία μικρούτσικη, η Σερβία καθόλου. Ποια εντάχθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Η Κροατία. Τώρα θέλω να καταλάβετε λίγο μεγαλύτερα μεγέθη – αυτό το κίτρινο είναι η Κροατία – άρα η Ελλάδα έχει τη δεύτερη μεγαλύτερη ΑΟΖ μετά την Ιταλία. Δεν είναι απλώς ότι μεγαλώσαμε λιγούλακι και λέμε 'εντάξει δεν είμαστε ο teddy – boy', όχι καμία σχέση, είναι το δεύτερο. Άμα βάλετε την ΑΟΖ της Ελλάδος και την ΑΟΖ της Κύπρου, είναι η πρώτη. Είναι η μεγαλύτερη ΑΟΖ όλης της Μεσογείου. Άρα, φαντάζομαι ότι αυτό το ξέρετε όλοι εδώ, έτσι δεν είναι; Τώρα σας τα δείχνω πιο ευρωπαϊκά. Εδώ έχουμε βάλει με γαλάζιο κάθε ΑΟΖ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και νομίζουμε ότι βλέπετε κάτι πολύ απλό. Όλα αυτά είναι μπλε. Συνεχόμενα. Και βλέπετε ότι εδώ έχει ένα πρασινάκι, είναι η ΑΟΖ της Βοσνίας, εδώ έχει ένα άλλο πρασινάκι, είναι η ΑΟΖ του Μαυροβουνίου και εδώ είναι της Αλβανίας. Άρα, είναι πολύ απλό, αν είχαμε έναν Φιλικό εδώ θα σας έλεγε 'αυτά θα γίνουν μπλε'. Εντάξει; Όπως το ανάλογο απ' αυτό το κίτρινο, θα γίνει μπλε. Άρα, άμα σας το έλεγαν το '92 που είχαμε τα προβλήματα στη Γιουγκοσλαβία, ότι το 2013 αυτό θα είναι ευρωπαϊκό... Τώρα κοιτάξτε πώς πάει, όλα τα νησιά που βλέπετε μέσα στη Μεσόγειο, να οι Ισπανοί μας με τα νησιά Μαγιόρκα, Μινόρκα, εδώ είναι η Κορσική, Σικελία. Και θα δείτε ότι, εντελώς τυχαία, τα νησιά που είναι μέσα στη Μεσόγειο είναι Ευρωπαϊκά και βέβαια, εντελώς τυχαία, μετά το 2004 είναι όλα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό δε μοιάζει καθόλου με Μεγάλη Ιδέα, ας πούμε το ανάλογο! Καμία σχέση!

Άρα, ξαναέρχομαι στα δικά μας, αυτά που ζούμε τώρα, που είναι πραγματικά εντελώς αδιανόητα. Είμαστε λοιπόν 200 χρόνια μετά το έργο της Φιλικής Εταιρείας. Μιλάμε τώρα, για οικόπεδα θαλάσσια. Τα θαλάσσια οικόπεδα που έχει βγάλει η Κύπρος τα δεκατρία και η Ελλάδα τα είκοσι, έχουν μια επιφάνεια που είναι μεγαλύτερη από την Ελλάδα και την Κύπρο. Τι να κάνουμε τώρα; Θα πείτε όχι; Μετρήστε τα. Και λέω τώρα, κοιτάζτε από πού αρχίσαμε πριν 200 χρόνια και για ποιο πράγμα συζητάμε τώρα. Άρα, έχουμε την ΑΟΖ του Ελληνισμού που έχει τριάντα τρία οικόπεδα, η οποία είναι η μεγαλύτερη της περιοχής και τώρα ξαφνικά μιλάμε πρακτικά για οικόπεδα τα οποία - έχει ενδιαφέρον να το σκεφτείτε, ακόμα και για τους μαθητές θα είναι καινούργιο - τα οποία εντελώς τυχαία αρχίζουν με τον ίδιο τρόπο. Οικόπεδα στο Ιόνιο. Ποια είναι από τα πρώτα νησιά που απελευθερώθηκαν; Είναι απ' το Ιόνιο. Πού έχουμε οικόπεδα; Στην Πελοπόννησο. Στην ελεύθερη Μάνη. Εντελώς τυχαία! Μετά, στην Κρήτη. Τα βλέπετε πώς πάνε. Μετά το πρώτο πράγμα που θα πείτε 'ναι, αλλά δεν έχουμε οικόπεδα αλλού'; Και ρωτάω, το 1832 δεν το λέγατε; Δεν το λέγατε, γιατί δεν ήσασταν εδώ. Εντάξει. Λοιπόν, τώρα κοιτάζτε επειδή έχουμε και μαθητές του στρατού, εδώ δεν βάζω μόνο τα οικόπεδα, σας έχω βάλει και τα FIR μαζί. Κοιτάζτε προσεχτικά αυτά γιατί δεν είναι μία μικρή λεπτομέρεια, πάμε σε άλλο επίπεδο. Ενώ έχουμε βγάλει οικόπεδα μόνο για υδρογονάνθρακες, ΑΟΖ κ.τ.λ, τα οικόπεδα αυτά ακουμπάνε τη μέση γραμμή, άρα, αν ήμασταν εντελώς κότες και δεν υπήρχε κανένα Φιλικό πνεύμα, είναι πολύ απλό, θα είχαμε βγάλει οικόπεδα που δεν θα άγγιζαν τη μέση γραμμή. Ενώ εδώ, αγγίζουν τη μέση γραμμή, το οικόπεδο 1, 2, 4, 5 για Αλβανία και Ιταλία και το οικόπεδο 16, 17, 18, 19, 20 αγγίζουν τη μέση γραμμή της Λιβύης. Αυτά τώρα είναι υπαρκτά, υπάρχουν από την 1^η Ιουλίου, την τελευταία φορά που βρεθήκαμε, δεν είχαμε ακόμα τέτοιου τύπου δεδομένα, τώρα τα έχουμε. Και λέω, αν ζωγραφίσουμε επιπλέον τα FIR θα καταλάβετε το εξής, το οικόπεδο 1 το ακουμπάει ήδη το FIR Τιράνων, το οικόπεδο 2 και 4 το ακουμπάει το FIR Μπριντζ, το οικόπεδο 5 και ένα κομματάκι από το 4 το ακουμπάει το FIR Ρώμης, μετά, το οικόπεδο 16 και 17 το ακουμπάει το FIR Μάλτας, κι όταν λέω το ακουμπάει όχι μικρό χάδι, αλλά εντελώς. Και από κάτω έχουμε το FIR Τρίπολης στο 17, 18 και ένα κομμάτι από το 16 κι έχουμε ακόμα και το FIR Καΐρου για το 18, 19 και 20. Και προσπαθώ να σας πω το εξής: εμείς που λέμε ότι είμαστε μικροί, εμείς που λέμε ότι δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα, έχουμε βγάλει οικόπεδα τα οποία βρίσκονται σε FIR από ξένα κράτη. Και κανένα απ' αυτά τα ξένα κράτη δεν είτε είναι απαράδεκτο αυτό που κάνεις. Γιατί εμείς έχουμε πάει ακριβώς πάνω στη μέση γραμμή. Ακολουθούμε εντελώς το Δίκαιο της Θάλασσας, δεν καταπατάμε κανέναν και μάλιστα μιλάμε ήδη μ' αυτές τις χώρες, λέγοντας: 'ξέρετε εμείς πηγαίνουμε τώρα μόνο για ΑΟΖ. Το FIR θα είναι πάντοτε δικό σας, δεν αμφισβητούμε απολύτως τίποτα'. Αλλά πρέπει να καταλάβετε ότι με αυτή την κίνηση ήδη μιλάμε με την Αλβανία, με την Ιταλία, με τη Λιβύη και με την Αίγυπτο. Βλέπετε αυτά τα δεδομένα, σε μεγάλα μεγέθη. Τώρα σας δείχνω κάτι άλλο. Σας δείχνω τοπικά και τώρα σας δείχνω με τις Περιφέρειες. Πάλι έχει ενδιαφέρον, γιατί; Γιατί υπάρχει ο νόμος περί υδρογονανθράκων 2289 του 1995 που προβλέπει ότι τα κοιτάσματα που θα βρίσκονται στην ΑΟΖ Περιφέρειας, ενώ η ΑΟΖ Περιφέρειας δεν έχει νόημα, η Περιφέρεια θα παίρνει το 5% των απολαβών του ελληνικού δημοσίου, θα πηγαίνει

κατευθείαν στην Περιφέρεια. Το 95% θα πηγαίνει για όλη την Ελλάδα. Άρα, οι Περιφέρειες ποιες είναι; Τις βλέπετε τώρα πολύ καλά. Τα οικόπεδα στο Ιόνιο βλέπετε τώρα σε ποια Περιφέρεια είναι. Έχετε ένα κομμάτι από το δεύτερο που είναι η Πελοπόννησος. Μετά πηγαίνουμε ένα κομμάτι που είναι λίγο πιο παραξενο της Αττικής, λόγω Κυθήρων, μετά πηγαίνουμε στην Κρήτη. Αυτά εδώ θα είναι τα οικόπεδα όπου υπάρχουν οι αναλύσεις και τα σεισμικά δεδομένα. Προσπαθώ λοιπόν να σας πω το εξής: μπορείτε να φανταστείτε τι θα γινόταν αν είχαν γνώση γι' αυτά τα πράγματα και άλλοι; Τότε, πριν 200 χρόνια; Όταν λοιπόν εμείς κάναμε την επανάσταση, πριν 200 χρόνια, μείον 7, δεν περιμέναμε να έχουμε όλα αυτά τα δεδομένα για να πάρουμε την απόφαση. Άρα, θυμάστε ότι η φράση του Κολοκοτρώνη είναι πάρα πολύ απλή. Ο Κολοκοτρώνης ήταν πάντοτε απλός, ποτέ απλοϊκός. Είπε: όταν αποφασίσαμε να κάνουμε την επανάσταση, πέσαμε σαν τη βροχή. Βέβαια πριν είχαμε καταιγίδα. Ήδη με τη Φιλική ήταν. Λοιπόν, το άλλο που θέλω να σας πω, αν σας στενοχωρεί γιατί δεν συμμετέχετε ακριβώς σ' αυτά τα πράγματα από την αρχή, να θυμάστε ότι η Φιλική Εταιρεία ιδρύθηκε με τρία μέλη κι ότι ο Κολοκοτρώνης ήταν το 118. Άρα, άμα είστε το 118 σε μία διαδικασία πιο πρόσφατη, δεν πρέπει να σας πειράζει. Άρα, η ιδέα ποια είναι; Είναι ότι αυτά που λέγαμε ότι είναι εντελώς αδιανόητα, μπορούμε να τα σκεφτούμε κάπως διαφορετικά. Άρα, το πρώτο επίπεδο, είπαμε: πραγματικότητα. Μετά ανεβαίνουμε: η πράξη. Ανεβαίνουμε: το όραμα. Ανεβαίνουμε: η ουτοπία. Ανεβαίνουμε: το αδιανόητο. Αν λοιπόν, μετά από 400 χρόνια τουρκοκρατίας, ουσιαστικά είναι βαρβαροκρατίας, λέγαμε σε κάποιους 'ξέρετε, μια μέρα θα απελευθερωθούμε και θα έχουμε δικιά μας ελεύθερη θάλασσα, αυτή η θάλασσα θα είναι η δεύτερη μεγαλύτερη στη Μεσόγειο, με αυτήν τη θάλασσα θα έχουμε ενέργεια όχι μόνο ως πέρασμα κι ως παραγωγή και μπορεί να γίνει κι αυτό και πιο πέρα'... Ρωτάω τώρα με τα δεδομένα που έχουμε, αν οι Θρακιώτες αντιλαμβάνονται ως, όχι Έλληνες, αλλά ως Φιλικοί, εφόσον μιλήσαμε για Φιλικούς από την αρχή, ότι η επανάσταση δεν τέλειωσε. Ότι δεν πρέπει να κάνουμε αντίγραφο απ' αυτά που πρέπει να απελευθερώσουμε. Ότι πρέπει να σκεφτούμε πώς ελευθερώνεται το γνήσιο, όχι το αντίγραφο. Δηλαδή, όταν είχαν απελευθερώσει την Πελοπόννησο οι Έλληνες, θα ήταν πάρα πολύ σωστό να είχαμε κάνει το αντίγραφο του Παρθενώνα στην Πελοπόννησο, στην αετοφωλιά του Κολοκοτρώνη, γιατί ο Κολοκοτρώνης είχε πει 'παιδιά μια χαρά είμαστε εδώ, εντάξει, δεν έχουμε απελευθερώσει τον Παρθενώνα, δεν πειράζει, αντίγραφο'! Ποιος από σας θα αξιολογούσε θετικά αυτό το πράγμα; Και βέβαια, θα μου πείτε αυτό είναι εύκολο γιατί εγώ το ξέρω μετά από 200 χρόνια και ξέρω ότι απελευθερώθηκε, θα το κάναμε. Ρωτάω, όταν ήσασταν στην Ισπανία, είπαν οι Ισπανοί θα κάνουμε αντίγραφο; Είπαν οι Ισπανοί αυτές οι περιοχές, δεν θα είναι ποτέ πια δικές μας; Όχι, είπαν εμείς θα πάμε εκεί. Και πήγαν εκεί. Αλλά εμείς επειδή δεν διαβάζουμε αρκετά ιστορία από τους άλλους, θεωρούμε ότι 'εντάξει, ήταν πάντα έτσι'. Όταν λοιπόν τώρα κοιτάζει κάποιος την Ελλάδα με την δεύτερη μεγαλύτερη ΑΟΖ στη Μεσόγειο, θεωρεί ότι ήταν πάντα έτσι! Οι Έλληνες είχαν πάντα μια μεγάλη ΑΟΖ. Και δεν ξέρει ο άνθρωπος από πού περάσαμε πριν 200 χρόνια. Άρα, τώρα αυτά τα πράγματα τα θεωρούμε ότι δεν είναι αυτονόητα. Το πιο αστείο της υπόθεσης είναι το εξής: όταν δεν πιστεύετε σε κάτι και γίνεται, παραμένει απίστευτο. Άρα, άμα δεν έχετε απίστευτους στόχους δεν

θ' αλλάξετε ποτέ την πραγματικότητα. Σ' αυτό το πλαίσιο θέλω να σας ξαναδείξω τώρα, την νοητική χάρτα της ΑΟΖ, την ονομάσαμε μ' αυτόν τον τρόπο για να υπενθυμίζουμε και το ρόλο του Ρήγα Φεραίου. Την Ελλάδα δεν μπορείς να την αγαπήσεις με την ΑΟΖ της, άμα δεν ξέρει πού είναι ο Έλληνας. Πώς θα την αγαπήσει; Όλοι από σας αγαπάνε την Ελλάδα, αλλά ποιος από σας αγαπάει την ΑΟΖ άμα δεν ξέρει πού είναι; Άρα εδώ, κάνουμε ένα χάρτη για να δείξουμε σε όλους, ότι όταν μιλάμε για την ΑΟΖ, δεν είναι απλώς το περίγραμμα το εξωτερικό που σας μπέρδισε με το 1832. Τώρα καταλαβαίνετε ότι, όταν σας δείξαμε το 1832, στην πραγματικότητα ήταν ένα κομμάτι εδώ. Τώρα αν πάρουμε όλη αυτή την περιοχή, μπορεί να καταλάβετε γιατί η αεροπορία, γιατί το ναυτικό ασχολούνται με μερικά νησιά πολύ περισσότερο από άλλα. Για έναν πολύ απλό λόγο, εδώ βρίσκεται η Στρογγύλη, εδώ είναι το Καστελλόριζο, εδώ είναι η Ρω, Ρόδος, Κάρπαθος, Κάσος, Κρήτη, Γαύδος. Βλέπετε ότι αυτά τα μεγέθη είναι τεράστια. Για να καταλάβετε, το σύμπλεγμα Καστελλορίζου ως ΑΟΖ, είναι μεγαλύτερο από την Πελοπόννησο. Δηλαδή αυτά τα πράγματα, τα τρία χρώματα που βλέπετε εδώ είναι 20.851.000 τ.χλμ., πολύ μεγαλύτερα από την Πελοπόννησο. Άρα, όταν κάποιος δεν ασχολείται με το Καστελλόριζο, του λες άμα χάσεις την Πελοπόννησο, σ' ενοχλεί; Θα πει 'ε, όχι και την Πελοπόννησο! Του λες, θα γίνει το ίδιο με την ΑΟΖ. Και ρωτάω τώρα. Προσέξτε, πιο ύπουλες ερωτήσεις. Την βλέπετε αυτή την περιοχή; Αυτή η περιοχή, θα μου πείτε, δεν μας αφορά και πάρα πολύ σε σχέση με την ΑΟΖ, αφού εμείς έχουμε πολλή ξηρά. Έχουμε πολλή ξηρά, επειδή το θέλουμε, επειδή θα είναι πάντα έτσι ή μπορεί να είναι και αλλιώς; Και ρωτάω 14 Μαρτίου 2013 είναι η πρώτη φορά που εμφανίζεται σε επίσημο έγγραφο της Ευρωπαϊκής Ένωσης η λέξη ΑΟΖ. Πρώτη φορά. Όχι δεύτερη. Δεν υπάρχει άλλη. Είναι το άρθρο 76 και το άρθρο 77. Όταν αναφέρετε για πρώτη φορά η λέξη ΑΟΖ σε ευρωπαϊκό κείμενο, εντελώς τυχαία αναφέρεται, η Μεσόγειος και η Μαύρη θάλασσα, ο Εύξεινος Πόντος. Και λένε λοιπόν ότι αυτό πρέπει να γίνει σύμφωνα με τη σύμβαση UNCLOS (United Nations Convention of the Law Of the Sea). UNCLOS είναι οτιδήποτε αφορά τα δεδομένα του Δικαίου της Θάλασσας. Ξέρετε γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση μιλάει για πρώτη φορά γι' αυτό το θέμα; Γιατί μέσα την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι: Η Ελλάδα, η Κύπρος, η Βουλγαρία και η Ρουμανία. Και ρωτάω άμα σας μιλάνε για δύο θάλασσες, τη Μαύρη Θάλασσα και τη Μεσόγειο, δεν σας λείπει τίποτα αυτό σε σχέση με τη Θράκη; Ρωτάω: έχετε σκεφτεί, ότι άμα σκεφτόσασταν Φιλικά, θα ήταν αυτονόητο ότι η Θράκη είναι ζώνη επαφής δύο θαλασσών. Θα ήταν αυτονόητο ότι τα παιδάκια στην Ανδριανούπολη ντύνονται ναυτάκια. Άρα, το ερώτημα είναι: Μήπως ανήκουμε στην προηγούμενη και έχουμε μείνει ας πούμε στο 1832 και δεν μπορούμε να σκεφτούμε το 1863; Μήπως είμαστε στο 1863 και δεν μπορούμε να σκεφτούμε το 1878 κτλ. Μήπως είμαστε στο 2014 και δεν μπορούμε να σκεφτούμε το 2021; Έτσι επετειακά, ρε παιδιά. Άρα το ερώτημά μου είναι το εξής, βλέπετε 14 Μαρτίου 2013. Θέλω λοιπόν τώρα να καταλάβετε το εξής: Είναι ότι μετά απ' όλα αυτά που λέμε, θέλω να σας δείξω πώς η επίσημη Ελλάδα, δηλαδή η κρατική Ελλάδα η τωρινή σκέφτεται τι θα γίνει στο μέλλον και βάζει π.χ. πέντε μεγάλα projects από τα οποία το ένα είναι για αποθήκευση στην Καβάλα, το άλλο είναι για αποθήκευση και αεροποίηση στην Καβάλα και στην Αλεξανδρούπολη. Στην Αλεξανδρούπολη προβλέπουμε να βάλουμε

ένα καράβι το οποίο θα μετατρέπει το φυσικό αέριο LNG σε αέριο, το οποίο θα τροφοδοτεί τον αγωγό που υπάρχει ήδη στην Ελλάδα και συνδέει την Ρεβυθούσα με την Αθήνα, μετά Βόλο, Θεσσαλονίκη και Αλεξανδρούπολη. Αυτό το καράβι θα είναι σε απόσταση 10 χλμ. από την Αλεξανδρούπολη συνδεδεμένο με 25 χλμ. αγωγό και 4 χλμ. στην ξηρά. Που θα βρίσκεται ακριβώς; Μεταξύ της Αλεξανδρούπολης και του αεροδρομίου. Άρα δεν είναι κάτι το θεωρητικό. Έχετε σκεφτεί γιατί έχει ενδιαφέρον να το κάνουμε αυτό στην Αλεξανδρούπολη; Έχετε σκεφτεί, ας πούμε, πώς λειτουργούν αυτές οι διασυνδέσεις; Έχετε σκεφτεί ότι η Αλεξανδρούπολη είναι πάρα πολύ καλή, για έναν λόγο πολύ παράξενο. Θα το πω βέβαια ότι, η Αλεξανδρούπολη είναι πολύ κοντά στη Μαύρη Θάλασσα. Η Αλεξανδρούπολη δεν είναι ωραία επειδή ανήκει στη Μεσόγειο και μόνο. Η Αλεξανδρούπολη είναι ωραία, επειδή είναι στη γωνία της σκακιάρας σε ζώνη επαφής με δύο θάλασσες, που αυτό στην πραγματικότητα, είναι ακριβώς η Θράκη. Όταν εσείς αναρωτιόσαστε για θέματα ιστορικά, πώς η γραμμή πήγε λίγο πιο εδώ, λίγο πιο εκεί, αν έχει σχέση με τον ποταμό, αν έχει σχέση με το τρένο, αν έχει σχέση με την τοποθεσία και δεν κοιτάζουμε ποτέ μακροσκοπικά σε μεγάλα μεγέθη τι γίνεται, το πιο πιθανό είναι ότι η Θράκη να αποκτήσει και πάλι την ιδιότητά της και να μην το ξέρουν μερικοί Θρακιώτες, οι οποίοι ετοιμάζονται να κάνουν αντίγραφα. Άρα, το θέμα μας ποιο είναι; Είναι, εφόσον αυτό το πράγμα εξελίσσεται εδώ και δεκαετίες, δεν θα ήταν καλό να σκεφτούμε 'βρε παιδιά, έχουμε μια μεγάλη ζώνη'. Το βλέπετε το 4. Άρα θα είναι ένας αγωγός φυσικού αερίου, ο οποίος θα ξεκινάει πάνω-κάτω στα κοιτάσματα Αφροδίτη, θα πηγαίνει στην Κύπρο, από την Κύπρο στην Κρήτη και από την Κρήτη στην Αθήνα. Το Inter-connector Euroasia είναι πάλι ένα άλλο καλώδιο ηλεκτρικό που το διαχειριζόμαστε με αυτόν τον τρόπο. Έχετε ακούσει όλοι για τον TAP. Θυμάστε από πού περνάει ο TAP; Το ωραίο ξέρετε ποιο είναι; Είναι ότι όταν ασχολούμαστε μόνο και μόνο τοπικά και κοιτάζουμε μόνο και μόνο τα πόδια μας, δεν καταλαβαίνουμε ότι μετά έρχεται κάποιος από πεντακόσια χιλιόμετρα και να φύγει άλλα εφτακόσια χιλιόμετρα άρα περνάει από τη γραμμή. Και ρωτάω τώρα: εδώ κοντά στην Νέα Ορεστιάδα δεν έχουμε πόλεις που έχουν κάστρο; Έτσι δεν είναι; Άρα δεν έχουμε καμία σχέση πρώτα απ' όλα με την Ανδριανούπολη, ως φυσικός χώρος, γιατί εδώ είμαστε σ' ένα παράξενο χώρο. Εδώ γιατί μερικές φορές το βλέπω σαν εστία αντιπροσωπείας, άμα βάλετε συν το Διδυμότειχο, θα δείτε ότι σιγά-σιγά θα σκεφτείτε την Κωνσταντινούπολη. Και ρωτάω: θυμάστε πώς πάρθηκε η Κωνσταντινούπολη; Πάρθηκε –κοιτάζτε τον χάρτη- έτσι (ευθεία) ή έτσι (ημικυκλικά); Λοιπόν είναι πολύ απλά τα πράγματα. Όταν κάποιος σου παίρνει κάτι έτσι (ημικυκλικά), το παίρνεις αντίστροφα. Όταν δεν το βλέπεις με την πρώτη, πας Αυστραλία εκεί το νερό πάει ανάποδα. Η ιδέα ποια είναι; Η ιδέα είναι ότι αξιοποιούμε ένα πράγμα, έτσι όπως είναι τα δεδομένα. Δηλαδή η Ελλάδα, χωρίς νησιά δεν μπορεί να είναι Ελλάδα. Η Ελλάδα με νησιά χωρίς θάλασσα, πάλι δεν είναι Ελλάδα, γιατί δεν είναι του Ελληνισμού. Το ερώτημα ποιο είναι σε σχέση με τη Θράκη. Η Θράκη χωρίς δύο θάλασσες δεν είναι Θράκη. Άρα όσο δεν το εμπεδώσουμε αυτό το πράγμα, δεν καταλαβαίνουμε την πορεία, σε δεκαετίες τι γίνεται, τι ετοιμάζεται. Κι εμείς ας πούμε ασχολούμαστε με τα τοπικά δεδομένα, αλλά μπορεί εδώ στη Νέα Ορεστιάδα, να πείτε, ναι αλλά το Διδυμότειχο είναι μακριά και δεν είμαστε μαζί. Άλλο αυτοί, άλλο εμείς. Αυτές οι

γελοιότητες τοπικισμού, μας έχουν φάει και αντί να σκεφτούμε γενικά και να σκεφτούμε ότι η Αλεξανδρούπολη είναι το λιμάνι της Θράκης. Μετά άμα σκεφτείτε ακριβώς, σιγά-σιγά θα δείτε ότι τα πράγματα είναι λίγο διαφορετικά. Θα πείτε μετά 'γιατί δεν έχουμε εμείς πρόσβαση στη Μαύρη Θάλασσα'; Ενώ είναι Ευρωπαϊκό το πλαίσιο; Ασχολείστε πάρα πολύ με τα χοντροασιατικά και τα μικρασιατικά. Ενώ το θέμα μας είναι τα Ευρωπαϊκά. Τα Ευρωπαϊκά είναι πάρα πολύ καθαρά και λέγεται Ιστορία της Ευρώπης. Η ιστορία της Ευρώπης δεν σταματάει στον Έβρο. Άρα εμείς έχουμε δώσει σε όλη την Ευρώπη το όνομά της, με Ελληνικό όνομα, και εμείς μόνοι μας λέμε ότι είναι εδώ κι όχι μόνο είμαστε σε αυτό το πλαίσιο, αλλά θεωρούμε ότι είμαστε κι απομονωμένοι κιόλας. Ρωτάω τώρα ξανά ανάποδα. Βρε παιδιά, αυτοί που έκαναν την Κωνσταντινούπολη, με όλο τον χώρο που είχαν, σε μια γωνιά πήγαν και κάθισαν; Γιατί μη μου πείτε για την Αθήνα, γιατί αν θυμάστε καλά, η πρωτεύουσα της Αθήνας έχει διάφορες επιλογές. Πέρασαμε και από το Ναύπλιο. Δηλαδή δεν θεωρούσαμε ότι είναι αυτονόητο τι πρέπει να κάνουμε. Ενώ για το Βυζάντιο ήταν αυτονόητο, ότι η Κωνσταντινούπολη πρέπει να είναι στη γωνιά. Και γιατί να είναι στη γωνιά; Γιατί είναι ακριβώς στο πέρασμα μεταξύ των δύο θαλασσών. Άμα σκεφτείτε τώρα ότι αυτό το πράγμα κράτησε έντεκα αιώνες, μάλλον θα ήταν σταθερό σημείο. Δηλαδή πείτε μου άλλες περιοχές της Ελλάδος που κράτησαν συνεχόμενα έντεκα αιώνες. Θα δείτε ότι δεν θα διαλέξετε καμία πεδιάδα. Η Κωνσταντινούπολη έτσι όπως είναι φτιαγμένη στη μύτη, είναι σαν να είναι κάστρο. Άρα θάλασσα μπροστά, θάλασσα μπροστά, από πίσω βάζω τοίχο. Άρα δημιουργώ μια γωνιά. Αν εμείς δεν τα έχουμε στο μυαλό μας αυτά, δεν καταλαβαίνουμε ποια είναι η θέση μας. Άρα να ξέρετε ένα δυνατό κάστρο, δεν είναι ποτέ δυνατό μόνο του. Η Κωνσταντινούπολη χωρίς το Διδυμότειχο, έχει πρόβλημα. Η Κωνσταντινούπολη χωρίς την Ανδριανούπολη, έχει πρόβλημα. Άρα, όταν είμαστε ανθεκτικοί στον χρόνο, δεν έχουμε μόνο ένα κάστρο το οποίο είναι το κεντρικό, έχουμε διάφορα κάστρα που επικοινωνούν το ένα με το άλλο και μας επιτρέπει να είμαστε σε μία ζώνη. Άρα τι γίνεται; Όταν δεν το καταλαβαίνουμε αυτό, σιγά-σιγά, παρατάμε τα κάστρα και μετά έχουμε το μεγάλο πρόβλημα στο κέντρο. Και ρωτάω τώρα: όταν σκέφτεστε ορθολογικά και μου λέτε ας πούμε θα δημιουργήσουμε πολιτιστικούς συλλόγους. Μπράβο παιδιά. Μπράβο! Άρα, ελπίζω να φαντάζεστε για να μη σας κρατήσω περισσότερο, ότι ευτυχώς που η Φιλική Εταιρεία δεν είναι πολιτιστικός σύλλογος. Γιατί τώρα θα κάναμε πολύ πολιτισμό. Θα μιλούσαμε στα Τουρκικά, για να θυμόμαστε τι είχαν κάνει αυτοί οι παλιοί Τούρκοι, που είχαν φτιάξει τον Παρθενώνα. Γιατί για όσους ξεχνούν τα πολιτιστικά με αυτόν τον τρόπο, είναι πολύ απλό, πάτε λίγο στη χοντροανατολή και μιλήστε λίγο με ξεναγούς. Θα δείτε πώς παρουσιάζουν τα πράγματα. Αυτό λέγεται πολιτισμός. Έτσι το λένε. Δηλαδή στις σχολές ξεναγών εξηγούν ότι αυτά που υπάρχουν, στη Μικρά Ασία, ήταν εδώ και όταν ρωτάς γιατί είναι γραμμένα με Ελληνικά γράμματα αυτά τα πράγματα; Ε, έτσι. Η γλώσσα του εμπορίου. Άρα, πρέπει να είμαστε σοβαροί. Εδώ είμαστε σε ένα σύλλογο, θεωρώ ότι κάνετε πάρα πολλά πράγματα, αλλά το πολιτιστικό, να θυμάστε, είναι μια εκφυλισμένη μορφή του πολιτισμού. Εξηγώ. Υπάρχει το ανθρώπινο και υπάρχει το ανθρωπιστικό. Τα κράτη όταν μιλάνε για ανθρωπιστικό, λένε: θα κάνουμε μια ανθρωπιστική βοήθεια. Και του λες 'ρε κερατά, έχεις διαλύσει την περιοχή και το

πρόβλημά σου είναι να κάνουμε μετά μια ανθρωπιστική βοήθεια'; Πετάμε παντού, κάνουμε διάφορα και μετά λέμε 'θα σας στείλουμε φαγητό'. Και δεν του λες 'βρε παιδί μου, δεν θέλω ανθρωπιστική βοήθεια, θέλω, μη καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων'. Να ξέρετε λοιπόν ότι, όταν δεν έχουμε την ικανότητα να ασχοληθούμε με πολιτισμό, ασχολούμαστε με πολιτιστικά. Δεν παράγουν οι πολιτιστικοί σύλλογοι πολιτισμό. Απλώς τον διατηρούν. Είναι εντελώς διαφορετικό. Δηλαδή έχουμε μια ωραία βιβλιοθήκη που είναι ν' αποφασίσεις ότι την διατηρείς και μπορείς ν' αποφασίσεις ότι την εμπλουτίζεις. Εσύ τώρα όταν μας διάβαζες αυτό που έκανε ο σύλλογος το 2010- για να μη νομίζεις ότι δεν κοίταξα την ημερομηνία πριν το διαβάσεις- αυτό είναι πρόσθετο. Δεν κάθισες απλώς στ' αυγά σου και λες 'τι ωραία τα βιβλία. Όταν τα προστατεύεις ωραία'. Εμένα αυτό που μ' ενδιαφέρει είναι η συνέχεια της ιστορίας. Άρα τελειώνω λέγοντας το εξής: Οι ιστορικοί, είναι οι ειδικοί της ιστορίας που πέρασε. Το ερώτημα είναι ποιος είναι ο ειδικός της ιστορίας που θα 'ρθει. Δεν είναι οι ιστορικοί. Είναι οι στρατηγιστές. Είναι η στρατηγική που παράγει ιστορία. Και μετά οι ιστορικοί, μελετούν τα στρατηγικά τεχνάσματα της εποχής. Άρα πρέπει να μην μπερδεύομαστε, το λέω και Φιλικά και για το Διδυμότειχο. Αν ο στόχος σας είναι απλώς και μόνο το πολιτιστικό και απλώς το κοιτάζετε και λέτε 'εντάξει θα καθαρίζουμε και τις πέτρες, θα είναι ωραίο και θα φωτίζεται', δεν έχετε καταλάβει τίποτα. Αυτό που έχει σημασία είναι το εξής: Όταν υπάρχει η πολιορκία στον Παρθενώνα και οι Οθωμανοί αρχίζουν να καταστρέφουν τα πάντα, είναι οι δικοί μας που τους είπαν 'θα σας δώσουμε βόλια να ρίχνετε πάνω μας, για να μη ρίχνετε τις πέτρες'. Γιατί για μας δεν ήταν πέτρες, ήδη από τότε. Άρα όταν μερικοί μας λένε ότι αυτοί που έκαναν την επανάσταση ήταν αγροίκοι και δεν καταλάβαιναν τίποτα, θα πρέπει να μας εξηγήσουν αυτό το φαινόμενο. Άρα στην πραγματικότητα, αυτοί που έκαναν την επανάσταση, έκαναν την επανάσταση επειδή ήταν Έλληνες του Ελληνισμού και όχι Έλληνες ενός κρατικού φορέα. Αν έχεις φωνή, δεν περιμένεις κρατική εκπομπή για να μιλήσεις. Εδώ είναι ακριβώς το ίδιο. Αυτό που έχει σημασία είναι να σκεφτούμε: είμαστε υπεύθυνοι για τη συνέχεια του έργου των Φιλικών. Και ρωτάω: ποιος σας είπε ότι τέλειωσε; Σε ποια εποχή από αυτές που σας έδειξα, είχαν το δικαίωμα να πουν 'παιδιά φτάνει; Αρκετή δουλειά κάναμε, τώρα μια χαρά'. Σε καμία από αυτές! Και ευτυχώς για μας, γιατί αλλιώς δεν θα γινόταν αυτή η διάλεξη. Όχι επειδή έχει σημασία αυτή η διάλεξη, επειδή έχει σημασία το ελεύθερο πνεύμα του Ελληνισμού. Άρα, άμα τα σκεφτούμε αυτά ορθολογικά, πρέπει να το χαρούμε που είμαστε εδώ, ότι είμαστε εδώ, ότι είμαστε στη διασταύρωση από δύο θάλασσες, ότι είναι πολύ δύσκολο να το βρεις, κι άμα σκεφτείτε όλη τη Μεσόγειο, υπάρχουν μόνο τρία σημεία, Κωνσταντινούπολη, Γιβραλτάρ, Σουέζ. Δεν έχει άλλα. Αυτά είναι τα τρία ανοίγματα και εντελώς τυχαία, κοιτάξτε τι έχουν γίνει σ' αυτά τα τρία ανοίγματα σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας. Όταν έχεις ένα χώρο τέτοιου τύπου, αμέσως κοιτάς τ' ανοίγματα. Εμείς λοιπόν σε ένα από αυτά τ' ανοίγματα, όχι μόνο ζούσαμε εδώ και έντεκα αιώνες, αλλά είμαστε ακόμα εδώ. Άρα αυτά που λέγαμε και στο Διδυμότειχο, όταν έχεις μια πύλη που δείχνει την Κωνσταντινούπολη, την αξιοποιείς, δεν την κοιτάς, λέγοντας 'εντάξει είναι μια πόρτα σαν όλες τις άλλες'. Εδώ είναι ακριβώς το ίδιο. Η Θράκη μόνο απομονωμένη δεν είναι. Η Θράκη έχει μέλλον. Το θέμα είναι αυτό το μέλλον θα είναι μόνο και μόνο Φιλικό.

Αυτά για σήμερα. Ευχαριστώ πολύ. Να 'στε καλά. Καλή συνέχεια.

Καταγραφή της μετάφρασης του Α. Καραθεοδωρή

<http://www.lygeros.org/2527-gr.htm>

Ιστορική αναδρομή της ελληνικής ΑΟΖ

<http://www.lygeros.org/articles?n=15536&l=gr>

ΑΟΖ Μεσογειακών κρατών

<http://www.lygeros.org/lygeros/8781-gr.html>

ΑΟΖ, FIR και ελληνικά θαλάσσια οικόπεδα

<http://www.lygeros.org/articles?n=15811&l=gr>

Τα ιστορικά θαλάσσια οικόπεδα του Ελληνισμού

<http://lygeros.org/articles?n=15812&l=gr>

Energy Infrastructure - Natural Gas

Energy Infrastructure - Electricity

